

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kocsis Ildikó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt 17.P/g.I.22.542/2001. szám alatt indult, és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Gf.75.010/2007/10. számú ítéletével jogerősen elbírált perében az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság külön felhívására 125.400 (Egyszázhuszonötezer-négyszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes - a per során történt - engedményezés folytán érvényesíti azt a vállalkozói díj iránti követelést, amelyet a - korábban I.r. felperesként eljáró - Sz. Kft. engedményező, mint alvállalkozó volt jogosult érvényesíteni az alperessel szemben a vele megkötött vállalkozási szerződések teljesítése alapján. A továbbiakban a Legfelsőbb Bíróság az engedményező alvállalkozót is felperesnek nevezi. Az alperes megrendelésére a felperes nyílászáró szerkezetek szállítására és szerelésére vállalkozott szombathelyi és budapesti helyszíneken. A felperes számláinak egy részét az alperes nem egyenlítette ki, ezért a felperes felemelt kereseti kérelmében 3.273.096 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest vállalkozói díj címén.

Az alperes e követelés jogalapját ésösszege-szerűségét nem vitatta, de a kereset erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő. Beszámítási kifogásának jogalapja nem a fenti nyílászárókkal kapcsolatos munka, hanem egy tihany-óvári nyaralónál felperes által végzett asztalosipari tevékenység. 2000. május és augusztus között a felperes szóbeli szerződés alapján készített fa tartószerkezeteket, de azok javítás ellenére is hibásak voltak, így

anélkül, hogy az elvállalt munkát befejezte volna, a munkaterületről levonult. A felperes a kifogások ismeretében e munkavégzésről számlát nem bocsátott ki. A nappali tartószerkezeti munkák kijavítására az alperes - számlákkal igazolva - 832.893 forintot fordított; ezen összeget a felperes elismerte. Ezt meghaladóan kérte elutasítani az alperes összesen 3.349.643 forint összegű beszámítási kifogását, amelyet az alperes egyrészt szavatossági, másrészt kártérítési alapon terjesztett elő. Az alperes többek között 290.000 forintot „építéshelyszíni szolgáltatás” címén igényelt, ennek alátámasztására a generálkivitelező pótmunka költségvetésére, mint okirati bizonyítékra hivatkozott. 1.800.000 forintot pedig dolgozóinak rezsiköltsége, többletkiadása miatt terjesztett elő, mert három elsőfokú végzettséggel rendelkező szakember három hónapon keresztül szervezte azt a munkát, amelyet a felperes hibásan, illetve csak részben teljesített. Ez utóbbi kárának alátámasztására azon tanúk ismételt kihallgatását kérte, akik a nyaraló tervezőjeként az építés helyszínén megállapították a felperes hibás, erősen kifogásolható, szakszerűtlen teljesítését.

Az elsőfokú bíróság ítéletében - az alperesi igény (javítási költség) részbeni beszámításával - 3.193.768 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest a Ptk. 389. §-a alapján. Az alperes fellebbezése folytán a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megváltoztatásával az alperesi marasztalás összegét 2.440.183 forintra és kamataira leszállította. Az alperes beszámítási kifogásából a felperes által is elismert, az alperes által számlákkal igazolt 832.893 forint javítási költséget fogadta el, és a különbözeti összeg megfizetésére kötelezte az alperest. Az ítélet jogi indokolása értelmében az elsőfokú bíróság az alperes kártérítés jogcímén előterjesztett igényét bizonyítatlanság miatt helytállónan utasította el. A fellebbezésben foglaltak kapcsán rámutatott arra, hogy a pergola szerelési díj tekintetében az alperes az elsőfokú eljárásban nem csatolta be az arra vonatkozó számláját, így ez olyan új bizonyíték, amelyet a másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében nem vehet figyelembe. Az 1.800.000 forint rezsiköltség tekintetében a tanúk ismételt meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság indokoltan mellőzte, és helytállónan hivatkozott arra is, hogy ezen összeg bizonyítása körében okirati bizonyításra lett volna szükség; a 290.000 forintos tétel vonatkozásában sem volt elegendő az alperes által csatolt bizonyíték.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és új eljárás elrendelését kérte; ennek keretében azt indítványozta, hogy a bíróság folytasson le bizonyítást a 290.000 forint építéshelyszíni szolgáltatás, és az 1.800.000 forint rezsiköltség, mint kártérítés megfizetése tárgyában. Kérte a fenti összegek beszámítását a felperesi követelésbe. Álláspontja szerint

a bíróságok kirívóan okszerűtlen mérlegeléssel, alaptalanul utasították el a fenti igényeket, mivel a becsatolt okiratok alapján megállapítható volt a szolgáltatás megtörténte; az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanúk bizonyították az alacsony színvonalú munkavégzést, a felperes hibás teljesítését. Az alperes ezen három tanú ismételt meghallgatását kérte a felmerült kárösszegekszerűségének bizonyítására, szerinte a jogerős ítélet a Pp. 3. § (4) bekezdését sérti. Nem látta jogszabályi akadályát annak, hogy a már meghallgatott tanúkat a bíróság az új perállásra tekintettel ismételten meghallgassa. A felajánlott bizonyítást alkalmasnak tartotta az alperes kárigénye összegekszerűségének igazolására.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme a jogszabálysértés megjelölése, a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között, azaz a kérelemben megjelölt jogszabálysértés fennállása szempontjából vizsgálhatja felül.

Az alperes által megsértett jogszabályként felhívott Pp. 3. § (4) bekezdése azt tartalmazza, hogy a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

A perben eljáró bíróságok úgy ítélték meg, hogy a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen a már meghallgatott tanúk ismételt meghallgatása, hiszen a kártételek részletes felsorolására és okirati bizonyításra lett volna szükség a hibás teljesítéssel okozott kár összegének megállapításához. Az alperes a tanúvallomásokkal és a már becsatolt okiratokkal kétségtelenül bizonyította a felperesi hibás teljesítés tényét, de sem a 290.000 forintos építéshelyszíni szolgáltatásra, sem a többletmunkával felmerült 1.800.000 forintos kárigényére vonatkozóan - a tanúkihallgatás megismétlésén kívül - bizonyítékot nem terjesztett elő. Egyetért a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú- és másodfokú bírósággal abban, hogy a kár, mint vagyonvesztés, illetve többletkiadás igazolására az alperes gazdálkodásában kimutatható bizonylatokra lett volna szükség, de az alperes többszöri felhívás ellenére ellenőrizhető okirati bizonyítékot nem csatolt. A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra is, hogy az engedményezés folytán

történő jogutódlásról az elsőfokú bíróság 2003. július 11-én határozott, és az alperes által indítványozott valamennyi tanúmeghallgatásra ezt követően került sor, ezért alaptalanul hivatkozott az alperes a tanúk ismételt meghallgatásának szükségességére az új perállásra tekintettel.

A Legfelsőbb Bíróság a per irataiból megállapította, hogy a 2002. augusztus 27-én alperes által becsatolt „F/12.” sorszámú melléklet nem a pergola szerkezet gyártásával összefüggő okirat, azaz nem a fellebbezéshez csatolt 426.750 forint összegű számla, ezért a másodfokú bíróság nem tévedett a Pp. 235. § (1) bekezdésének alkalmazása során. A fenti okirat nem alkalmas egyéb alperesi kiadás bizonyítására sem, hiszen az a Q. Kft. által - 2000. augusztus 29-én - kibocsátott pótmunka költségvetést tartalmazza; a nappali RR fa kiegyenlítő trapézléc készítése és felszerelése, és a szülői fürdőszoba feletti vápa bontása és készítése tárgyában készült. Az okiraton lévő számtalan számjavítás miatt az elsőfokú bíróság sem tudta bizonyítékként értékelni, de a becsatolt okiratból a kifizetés ténye sem állapítható meg, ezért a bíróságok a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutottak az ítéletekben kifejtett jogi következtetésre. A felülvizsgálati eljárásban egyébként sincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, az okiratok és tanúvallomások felülmérlegelésének.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A sikertelen kérelmet előterjesztő alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte - a felülvizsgálati kérelemben beszámítani kért 2.090.000 forint vitatott érték után - a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. A felperes a felülvizsgálati eljárásban költség megállapítására alapot adó tevékenységet nem fejtett ki, ezért a Legfelsőbb Bíróság mellőzte az alperes egyéb felülvizsgálati költségben való marasztalását.

Budapest, 2008. április 17.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k. előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelével: